

Jakt, klimatförändringen och slumpmässiga faktorer utgör hot mot däggdjuren – endast fjällräven är väldigt utsatt

Det finns åtta hotade däggdjursarter i Finland. Lodjuret, som tidigare klassificerades som nära hotad, är nu livskraftig. Hotkategorin för flygekorre har däremot försämrats från nära hotad till sårbar.

Lodjuret överfördes till kategorin för livskraftiga arter i och med att antalet reproduktiva individer har ökat. Redan i den förra bedömningen från 2015 förbättrades hotkategorin för arten från sårbar till nära hotad.

Tack vare att lodjursbeståndet har vuxit under flera år kunde hotkategorin sänkas från nära hotad till livskraftig. Lodjur påträffas i hela landet, sporadiskt även på Åland. Bild Petri Ahlroth.

Flygekorren placerades åter i kategorin sårbar, från att tidigare ha klassificerats som nära hotad. Denna ändring av hotkategorin baserar sig framför allt på att man fått mer exakt information, men också på att det skett en förändring i artens tillstånd. Nu fanns mer täckande uppföljningsdata att tillgå jämfört med den föregående bedömningen 2015. Uppföljningen visar att minskningen i populationen under en referensperiod som omfattar de senaste tio åren överskred gränsvärdet för att arten ska betraktas som hotad med 30 procent, medan nedgången i beståndet under den period som granskades i den tidigare bedömningen var aningen mindre.

Hotbedömningen omfattade 75 däggdjursarter eller underarter som påträffas i Finland. För 55 av de bedömda arterna ändrades kategorin inte. Arter som inte förökar sig i Finland

ansågs inte lämpa sig för bedömningen, inte heller främmande arter som inte ingår i Finlands naturliga fauna.

Jakt, klimatförändringen och slumpmässiga faktorer utgör hot

Hotade arter är fjällräv (akut hotad), saimenvikare, järv, varg och fransfladdermus (starkt hotade) samt trollfladdermus, flygekorre och iller (sårbara). Nära hotade arter är europeisk bäver, fältsork, björn, östersjövikare och skogsvildren.

Vid standardberäkningarna upptäcktes betydligt färre bebodda flygekorrsrevir än tidigare. Även andra långtidsuppföljningar stöder uppfattningen att flygekorrbeståndet har minskat. Bild Marko Schrader, miljöförvaltningens bildbank.

De vanligaste orsakerna till hotet mot däggdjur och framtida hotfaktorer är jakt, även olaglig sådan, bifångstdödighet och slumpmässiga faktorer som hänför sig till små populationer. Klimatförändringen påverkar fjällrävens, östersjövikarens och saimenvikarens tillstånd.

Förändringarna i skogsbruket och skogsstrukturen anses utgöra hotfaktorer för två arter, flygekorre och skogsvildren. Störningar, rivalitet, korsning, genetiska problem, jakt och kemikaliserings är andra enskilda faktorer som utgör hot mot däggdjursarterna.

Fredning och skydds- och förvaltningsplaner har lett till ökade däggdjursbestånd

Av alla skyddsmetoder är fredning den mest betydande och artmässigt mest täckande för däggdjuren. Alla arter är fredade förutom de arter som i jaktlagen omnämns som viltarter eller icke fredade arter. Bestämmelser om fredning av viltarter och om jakttider finns i jaktlagen och i de förordningar som årligen utfärdas.

För många arter har det utarbetats skydds- och förvaltningsplaner. Sådana är nödvändiga när många aktörer deltar i genomförandet av skydds- och förvaltningsåtgärderna eller om åtgärderna t.ex. påverkar närings- och fritidsverksamheten. Planer och program har under

de senaste åren utarbetats eller uppdaterats för alla stora rovdjur samt för skogsvildren, säl, bäverarter och saimenvikare.

Genomförandet av bedömningen

Bedömningen av däggdjuren utfördes som en del av den hotbedömning som gäller arterna i hela Finland. Bedömningen baserar sig på Internationella naturvårdsunionens (IUCN) kriterier och klassificeringar. Bedömningen genomfördes på begäran av miljöministeriet av en arbetsgrupp som tillsatts av Suomen Nisäkästieteellinen Seura med medlemmar från Naturresursinstitutet, Finlands miljöcentral, Naturhistoriska centralmuseet och jord- och skogsbruksministeriet.

Mer information

Heikki Henttonen, professor, Naturresursinstitutet, tfn 0295 322 430,
fornamn.efternamn@luke.fi

Ulla-Maija Liukko, äldre forskare, Finlands miljöcentral, tfn 0295 251 387,
fornamn.efternamn@ymparisto.fi

Länkar

- [Rödlistade arter i Finland 2019](#)
- [Rödlistade däggdjur i Finland 2015](#)
- [Webbtjänst för rödlistningen](#)